

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1000. Usque Ad Annum 1063

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117956

§. XXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66323)

pferunt, in illis sæculis, de quibus dissero, vivebant, cunctique testatum faciunt, eas esse in Ecclesia antiquissimas, & si ipsorum ætate quidquam novi fuit introductum, id diligenter notant. Cæremoniis sensus Mysticos tribuunt, quos examini subicere cuilibet licet; sed saltem illud extra dubium ponitur, has Cæremonias, quarum rationem nobis reddunt, ipsorum tempore in Ecclesia viguisse. In eorum librorum maxima, ut arbitror, utilitas posita est. Ceterum, amice Lector, in primis sex sæculis Cæremoniarum nostrarum saltem præcipuarum rationem & causas a me adnotatas observaveris.

§. XXIV.

Tandem mediæ ætatis Sæcula suos habuerunt Apostolos, & quidem Monachos, qui novas Ecclesias in Partibus Infidelium fundarunt, suoque rigarunt sanguine. Primo loco ponendos censeo S. Augustinum in Anglia, ejusque Socios a S. Gregorio missos, qui licet vita privati non fuerint, Martyrii tamen meritum adepti sunt, cum singu-

Hist. lib.
XXXVI.
§. I. 40.

singulari fortitudinis exemplo se se in medio nationis Barbaræ mortis periculo commiserunt. Haud facile quidquam legeris, quod ad confirmandam fidem conducatur magis, quam hujus Ecclesiæ nascentis historiam, a Beda literis traditam, in qua tam virtutum actus, quam miracula primis sæculis digna conspiciamus. Nempe in quolibet sæculo aliquot primitivæ * Ecclesiæ numerantur. At Ecclesia Angliæ Ecclesiæ Septentrionalis fœcunda Mater extitit; nam Anglo-Saxones, postquam Christianam Religionem edocti fuissent, fratrum suorum Saxonum, quos in Germania Idololatriæ tenebris immerfos reliquerant, pie miseri, Lucem Evangelicam vastissimis illis regionibus inferre generoso molimine aggressi sunt. Inde S. Willebrordus in Frisiam & S. Bonifacius in Germaniam missi.

* id est nascentes.

Obstupefcenti sane locus est, quod per annos septingentos tot S. Episcopi, Colonienfes, Trevirenses, Moguntini aliarumque in Galliis urbium Germaniæ vicinarum, nullum conatum ad convertendos populos

Hist. Eccles. Tom. XIV. N n ul-

*Mœurs**Chret. §. 57.**Hist. lib.**XLI. §. 46.*

47. 48.

ultra Rhenum positos. Credere debemus, quod obstacula viderint insuperabilia, five quod illi populi alia lingua uterentur, five quod toti genti indita ferocitas a mansuetudine Christiana esset alienissima, quod alibi ostendere non omisi. Ne vero Dei consilia discutere videar, id saltem exploratum, sapientissimum Deum his nationibus Germanicis non prius, quam circa medium Sæculi octavi manifestari voluisse, iisque longe majorem gratiam prædestinasse, quam Indis aut aliis Gentibus, quas huc usque in Idololatria reliquit. Porro adjuncta notatu digna in istarum Ecclesiarum exordiis invenio. Primo, quod in his vineis operaturi Episcopi semper missionem a Papa petierint, quamvis in primis sæculis quilibet Episcopus se præditum jure Infidelibus haud longe ab Ecclesia sua positus fidem prædicandi existimaverit. Dicendum vero, missionem Papæ tunc temporis ad tollenda varia impedimenta fuisse necessariam; legimus enim S. Bonifacio adversus Presbyteros acephalos & insolentes, in Germania

mania dispersos, nullius Episcopi auctoritatem agnoscetes, Sacrum bellum fuisse suscipiendum. Secundo adverte, hunc S. Martyrem Principum Sæcularium Caroli Martelli & Pipini prælidium sibi parasse, ne Ecclesia nascens in ipsis cunis suffocaretur. Sequentibus deinde Sæculis video hujusmodi Missiones semper Principum Tutelam invenisse, nempe prædicationem Fidei in Germania Caroli Magni, Missionem S. Anscharii in Dania, & Suecia Ludoci Pii, illorumque Regum, qui in illis Regionibus rerum potiebantur, quod etiam de aliis observandum. Necessaria autem sine dubio erant hujusmodi auxilia nationibus efferis JESUM Christum, id est, *Gentibus stultitiam*, prædicantibus. Verumtamen primis Sæculis conversio Gentium sola persuasione & nullo Principum favore nixa magis solido fundamento insistebat. Ceterum cum apud omnes certum esset & constans, nullam Ecclesiam sine Episcopo stare posse, Papa Dignitatem Episcopalem nunquam non illi conferebat, qui aliqujus Missionis Princeps erat, eumque

Hist. lib. XLVII.
§. 7. 31.

vel ipse consecrabat, vel ab aliis ordinari concedebat. Eum vero Episcopum totius nationis creabat, videlicet vel Saxonum, vel Sclavorum, atque in ipsius erat arbitrio, ubicunque Sedem fixam sibi eligere vellet. Necdum enim Titulus Episcopi in *Partibus* excogitatus fuerat. Eidem Summus Pontifex Pallium dabat, Titulumque & potestatem Episcopi Metropolitanitani, ut si numerus Fidelium crevisset, ipse sibi Episcopos Suffraganeos consecraret, qui deinde Metropolitano defuncto Successorem, quin Romanam recurrendum esset, eligerent. Cuius rei exempla, Lector, in nostra Historia vidisti.

Hist. lib. XXXVI. §. 37. lib. XLI. §. 36. l. XLII. §. 52. l. LVI. §. 2. 17.

Ut vero novellæ Ecclesiæ stabirentur, in principiis condebantur Monasteria, qualia fuere Fuldense prope Moguntiam, Corbejense in Saxonia, & Magdeburgense, quod deinde Ecclesia Metropolitana evasit. Hæc erant utilissima Seminaria, in quibus pueri illarum regionum indigenæ educabantur, literis & doctrina Fidei imuebantur, ad omnem virtutem informabantur, aptique ad munera Ecclesiastica

fiastica obeunda efficiebantur. Igitur Ecclesiæ recens plantatæ breve post temporis spatium sine alieno subsidio crescere poterant. Præterea Monachi, quis credat? labore manuum totius Reipublicæ Germaniæ haud parum profuerunt, nam vastissimas silvas in ingentia terrarum spatia extensas excoluerunt, atque cum ipsorum industria in campos antea inanes fertilitas inveheretur, auctus est numerus servorum & vasallorum. Ita Monasteriis magnæ urbes (*) suam originem hodie in acceptis referunt, & eorum ditiones in non modicas provincias excreverunt.

At illud negari non potest, curam rerum temporalium in illis Ecclesiis nascentibus profectui Spirituali nocuisse. Nam intempestivus ardor fuit eas exactis rigide Decimis locupletandi. Non te fugit, Lector, Thuringos ob hanc causam seditionem movisse in Archiepiscopum Moguntinum, Polonos

N n 3 in

(*) Duæ magnæ in Germania urbes, Monasterium in Westphalia & Monachium in Bavaria, a Monachis nomen quoque retinent.

in Apostolos suos, & Danos in Regem suum Sanctum Canutum, in illo tumultu Martyrium passum. Parcendum fuisset, meo quidem iudicio, Neophytis necdum in fide confirmatis, & omnino cavendum, ne invidiosum ipsis fieret Religionis onus. Illud quoque multum miror, eis Ecclesiam licentiam in precibus & lectionibus publicis vernacula sua utendi non indulgisse, quod inprimis Sæculis permitti solebat. Vidisti enim, Lector, omnium provinciarum usum fuisse, ut populi in Officiis Ecclesiæ illam linguam adhiberent, quæ ipsis erat vulgaris, videlicet, Latinam in toto Occidente, Græcam in toto Oriente, exceptis regionibus remotissimis, qualis erat Thebais, in qua Ægyptiace, & Syria superior, in qua Syriace loquebantur. Namque ipsi Episcopi Græci idiomatis ignari erant, quod notavimus in Concilio Calcedonensi & Iudicio contra Ibam instituto, Item in Responsis Abbatis Barsumæ, qui solam Syriacam callebat. Videantur etiam Nomina subscripta in Concilio Constantinopoli sub Menna celebrato. Armeni

*v. Mœurs
Chr. c. 39.*

*Act. 10. pag.
637. 668.
Hist. lib.
XXVII.
Etc.
Hist. lib.
XXXVIII.*

*tom. 5. Conc
p. 91.*

meni nullo non tempore Officium Di- *Euf. de*
vinum lingua vernacula recitarunt. *Mart. Hist.*
Ubi plures nationes mixtæ habita- *lib. XXX.*
bant, in Ecclesiis aderant Interpretes, *§. 24.*
qui Lectiones explicabant. S. Pro- *de Divin.*
copius Martyr, ut refert Eusebius, hoc *Off. c. 7.*
munere Scythopoli in Palæstina fun- *Hist. lib.*
gebatur. In eadem Regione, exeun- *XLVIII.*
te Sæculo quinto, S. Sabas & S. Theo- *§. 42.*
dolius in suis Monasteriis complures *Hist. lib.*
habebant Ecclesias, in quibus diversa *XVII. §. 36.*
rum nationum monachi diversa lingua
officium Canonicum recitabant.

Quod spectat ad Nationes Germa-
nicas Walafrius Strabo, Scriptor
Sæculi IX. testatum facit, Gothos in
principiis conversionis suæ Libros Sa-
cros in linguam Teutonicam transtu-
lisse, cujus versionis non nulla exem-
plaria ipsius ætate adhuc extassent.
Nulla alia versio fuerit, quam Ulfilæ,
cujus etiamnum Evangelia habentur.
Addit Walafrius apud Scythas To-
mitanos Divina Officia in lingua vul-
gari fuisse celebrata. Ex quo Gothi,
Franci ceterique Germanorum popu-
li in provincias Romanas irruerunt,
tanto numero non erant, cum veteri-

N n 4 ribus

bus colonis comparati, ut relicto more antiquo Sacra in eorum lingua celebrari opus esset, postquam vero Fidei veræ lux in ipsorum patriam, ubi unica ferme audiebatur, illata est, omnia, quæ sive ad Neophytos instruendos, sive ad confirmandam eorum Religionem facere poterant, eis concedenda fuisse videntur.

Nihilominus absit ut credam, S. Augustino in Anglia, & S. Bonifacio Moguntino vel prudentiam, vel charitatem defuisse, qui illis gentibus propiores omnia pensabant, & forte timebant, ne a reliquis populis Christianis nimium dividerentur, nisi opera linguæ Latinæ cum eis & præcipue cum Ecclesia Romana, unitatis Ecclesiasticæ centro, conjungerentur. Forte devitare cupiebant difficultatem ex uno idiomate in aliud vertendi, non solum Sacram Scripturam, in qua explicanda quilibet error periculosus est, sed etiam alios Libros, ad informandos Fideles necessarios. Jam quidem Sæculo septimo, in Anglia & octavo in Germania aliquas Evangelii versiones videmus; sed illæ potius in

*Conc. Rem.
an. 15. Tur.
c. 17. tom. 7.
Conc.*

in solatium privatorum, quam in usum publicum Ecclesiæ scriptæ erant. Illud etiam notavi, in Conciliis Turo-
 nensi & Remensi anno octingentesimo
 decimo tertio celebratis præcipi, ut
 quilibet Episcopus ad instruendum
 gregem suum Homilias paratas ha-
 beat, quæ ab omnibus intelligi possint.
 Linguae Sclavonicæ major favor obti-
 git; nam S. Cyrillus & S. Methodius,
 Sclavorum Apostoli, eis S. Scriptu-
 ram & Liturgiam in linguam eorum
 translata[m] tradiderunt. Quamvis ve-
 ro Joanni VIII. Papæ hæc res displic-
 uerit, auditis tamen argumentis post-
 ea acquievit, & postquam Grego-
 rius VII. id ipsum iterum prohibuit,
 nihilominus in quibusdam locis Fide-
 les a more suo abire noluerunt. Ce-
 terum nullatenus moveor aliquorum
 recentiorum argumento, dicentium,
 majorem populorum venerationem
 rebus Sacris conciliari, si lingua non
 vulgari peragantur; Nam Reveren-
 tia cæca falsæ, fabulis & superstitioni-
 bus superstructæ, non autem veræ
 Religioni exhibenda est, & veram fi-
 dem eo magis nationes omnes ample-

Hist. lib.
XLVI. §. 6.
Hist. l. LIII.
§. 6. 26.

N n 5. ctentur,

ctentur, quo magis ab omnibus cognita fuerit. Econtra ex eo tempore, quo populus adfuevit ea ignorare, quæ in Ecclesia recitantur, ne quidem ea scire cupit; quin etiam putat, nihil sibi profuturum, si hæc disceret. Viris autem alias rudibus, bono tamen ingenio a natura præditis, suspectum sit, quod ipsis tanta solertia celatur.

§. XXV.

Horum quin-
que Sæculo-
rum Apolo-
gia.

Quæ cum ita sint, sequitur, ut ego quidem existimo, illa Ecclesiæ Sæculula, quæ obscurissima & infelicissima a plerisque jactantur, non usque adeo fuisse misera, quantum creduntur, nec penitus scientia & virtute destituta, si modo Religionem ibi quæramus, ubi diversis temporibus fuit, & animo non cadamus, etiamsi vitium & ignorantiam in summas Cathedras irrepsisse conspiciamus.

Sæculo VII. & VIII. Religione in Francia & in Italia damna patiente, in Anglia incrementa capit. In Sæculo IX. in Francia revirescit, Sæculo X. in Germania. Dum Ecclesia sub jugo Musulmannorum in Oriente, in Africa, in Hispania misere

re